

Oppsummering av gruppearbeid om forebyggende tiltak mot rovviltskader (FKT) på reindrifstseminar 11. februar 2016

Radiobjeller

Vi registrerer økt ønske om tilskudd til radiobjeller i år

- **Hvordan bidrar radiobjeller til å redusere rovvilttap?**
 - Bra når det fungerer
 - Dårlig erfaringer med gamle modeller, gode med nye modeller
 - Nye med satellittnavigering fordel ved dårlig dekning
 - Ser uroligheter i flokken - fluktsituasjoner
 - Får med større deler av flokken ved samling
 - Letter intensiv gjeting
 - Flere bjeller = bedre resultat
 - Lettere å se bevegelses-/beitemønster gjennom hele året eller på nåværende tidspunkt
 - Gir godt kunnskapsgrunnlag
 - Lett å finne dyr som har stått i ro lenge (kadaver)
 - Ikke tapsreducerende i seg selv – men et godt hjelpemiddel for intensiv gjeting eller i kombinasjon med andre tiltak
 - Bruken er ikke dyr (en kr per dag pr melding) – investeringskostnadene er ganske store
- **Bør radiobjeller prioriteres høyere og på bekostning av andre tiltak i reindriften?**
 - Vanskelig å vite hva man skal prioritere bort
 - Mulig å kutte litt på alle andre poster for å ha mer til radiobjeller? (Øyvind S)
 - Heller arbeide for å øke bevilgning – feil å spørre om hvor man kan kutte

Intensiv gjeting

Utvidet tilsynsaktivitet alene skal ikke støttes økonomisk, men kan støttes i kombinasjon med andre tiltak

- **Hvilke kombinasjonskrav kan forventes å ha best effekt? Er tilleggsføring egnet?**
 - Store variasjoner fra distrikt til distrikt – tilleggsføring fungerer for noen men ikke gunstig for alle
 - Uheldig med kombinasjonskrav?
 - Per nå prioritert og praktisert i kalvingsperioden
 - Kombinert med kadaverhund – for dokumentasjon
 - Ønsker intensiv gjeting hele året (også vinterhalvåret) og som selvstendig tiltak uten kombinasjonskrav
- **Når på året bør det gjennomføres?**
 - Hele året
- **Hvilke vilkår bør gjelde for å sikre at det er «utvidet tilsyn» og ikke «ordinært tilsyn»?**
 - Troms – krav om at bare lønnskostnader dekkes
 - Dagens ordning gir fare for forskjellsbehandling? – skal dekke en merinnsats
 - Drivstoff + «interne» hjelpere er en praksis – fungerer godt

- Siidaandelsleder får ikke betalt for tilsyn – ved arbeidsdeling mellom flere siidaandeler bør siidaandelsledere som arbeider “ekstra” komme under «utvidet tilsyn» (tilfelle for sau)

Tilleggsfôring

- **Hvor utbredt er tilleggsfôring i distriktene?**
 - Ganske vanlig
- **Hvilke fôrtyper brukes?**
 - Pellets og reinlav
- **Ønske om fagseminar om fôring?**
 - Ja

Som FKT-tiltak i kombinasjon med intensiv gjeting:

- **Hvordan dokumentere utgifter?**
 - **Kraftfôr**
 - Faktura
 - **Reinlav**
 - Fast pris per sekk – uansett hvem som plukker (basert på alle utgifter knyttet til plukkingen) – ca. 125 kr pr. sekk = pris i Sverige

Transport av rein

FKT-budsjettet blir ikke større, men det blir flere søkere og flere ulike tiltak

- **Hvordan dokumentere utgifter?**
 - Noen med egen bil, noen med innleide transportører
 - Passe på at man kan ta inn alle kostnader (bompenger, ferge, osv) – ekstrautgifter ut over drivstoff vil variere mellom distrikter og må tas med for at det skal bli likt mellom distriktene
 - Klare retningslinjer for regnskap og budsjettering
 - Ønske om å bruke holmer og øyer uten fergeforbindelse – mulighet for prammer og landgangsfartøy?
 - Vanskelig å sette fast pris
 - Egentransport – Statens satser for bil pluss henger
- **Er det mulig å beregne gjennomsnittlig kostnad per rein per km? Fordeler/ulempes med dette?**
 -

Tidlig slakting av kalv

- **Bidrar tilskuddet til økt kalveuttak?**
 - Bra for de som slakter kalv, dårlig for de som ikke følger slik slaktestruktur
 - Tidligslakt generelt fungerer bedre om reineier selv bestemmer hvilke dyr man tar ut
 - For lavt tilskudd sammenlignet med kostnaden
 - Bør prioritere kalv fordi noen reineiere har begynt å tilpasse seg dette ut fra praksis i dagens tilskuddsordninger, o.l.
 - Heller «tilskudd slakt» - må sees opp mot slakt generelt
- **Hva er «tidlig», er utgangen av oktober rett tidsfrist?**
 - Dagens frist fører til panikkslaktning

- Baserer slaktinga på samling av mindre deler av flokken for å rekke fristen
- Heller frist i slutten av november? Sikrer bedre fokus på avl og flokkstruktur
- 15. november

Nye tiltak

Mange reineiere søker om tilskudd etter «gammel vane»

- **Hvilke av dagens tiltak fungerer best? Evt. med hvilke justeringer?**
 - Intensiv gjeting hele året
- **Hva slags nye typer tiltak kan/bør prøves ut?**
 - Innkjøp av åtekamera som kan settes opp ved funn av kadaver – for å skille individ og arter av rovdyr fra hverandre (kan hjelpe på utfordringene med bestandsregistrering av rovvilt?)
 - Regulere rovviltbestanden til vedtatt bestandsnivå
 - Tiltakene må vurderes individuelt mellom distrikt og siidaandeler
 - Kvotene som blir satt må tas ut
 - Lønn til jegere – ca. 100 000 kr
 - Tiltak også etter slakteperioden for å berge dyr som ikke blir slaktet
 - Er det riktig at rovvilt legger føring for reindriftas driftsform?
 - Hvert distrikt må ha en beiteplan/FKT-plan – hvordan skal man håndtere FKT-midler og rovviltproblematikk basert på kartlegging av eget distrikt
 - Må bort fra inndeling av tiltak mellom ulike deler av året – mange tiltak må gå kontinuerlig
 - Kan ikke kjøpe seg fri fra et problem med penger (Fylkesmannen med FKT-midler, Jernbaneverket med sine midler)
 - Trenger individuell plan tilpassa hvert distrikt
 - Trenger større mulighet til omdisponering undervegs – gir mer fleksibilitet og bedre utnyttelse av pengene
 - Ordningen med bruk av restmidler til tildelinger før vintersesongen er et steg i rett retning
 - Tilsagn og tilskudd må komme på høsten og vinteren